C/2025/655

10.2.2025 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 21 януари 2025 година

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Естония

(C/2025/655)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263, и по-специално член 17 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като има предвид, че:

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(1) На 30 април 2024 г. влезе в сила реформирана рамка на ЕС за икономическо управление. Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение ([1]), заедно с изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 за прилагането на процедурата при прекомерен дефицит ([2]) и изменената Директива 2011/85/ЕС на Съвета за бюджетните рамки на държавите членки ([3]) са основните елементи на реформираната рамка на ЕС за икономическо управление. Рамката цели насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. Тя насърчава също националната ангажираност и има средносрочна насоченост, съчетана с по-ефективно и съгласувано прилагане на правилата.

(2) Националните средносрочни фискално-структурни планове, които държавите членки представят на Съвета и на Комисията, са в центъра на новата рамка за икономическо управление. Плановете следва да постигат две цели: i) да гарантират, наред с другото, че до края на периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища, както и че бюджетният дефицит се свежда и поддържа под референтната стойност от 3 % от БВП в средносрочен план, и ii) да гарантират осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на ЕС. За тази цел всеки план трябва да съдържа средносрочен ангажимент за план за нетните разходи ([4]), с който ефективно се установява бюджетно ограничение за срока на плана, обхващащ четири или пет години (в зависимост от нормалната продължителност на законодателния цикъл в държавата членка). Освен това планът трябва да включва обяснение как държавата членка ще гарантира осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (включително тези, които се отнасят до процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), ако е приложимо), и как държавата членка ще подходи към общите приоритети на Съюза. Периодът за фискална корекция обхваща четири години и може да бъде удължен с до три години, ако държавата членка се ангажира да осъществи набор от подходящи реформи и инвестиции, които отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕС) 2024/1263.

(3) След представянето на плана Комисията трябва да оцени дали той отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Нетни разходи съгласно определението в член 2 от Регламент (ЕС)2024/1263, а именно публичните разходи след приспадане на: разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

(4) По препоръка на Комисията Съветът трябва да приеме препоръка за залагане на плана за нетните разходи на съответната държава членка и, когато е приложимо, одобрява набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция.

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО НАЦИОНАЛНИЯ СРЕДНОСРОЧЕН ФИСКАЛНО-СТРУКТУРЕН ПЛАН НА ЕСТОНИЯ

(5) На 11 октомври 2024 г. Естония представи своя национален средносрочен фискално-структурен план на Съвета и Комисията. Това стана след удължаване на срока, посочен в член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263, както бе договорено с Комисията с оглед на причините, посочени от Естония.

Процес преди представянето на плана

(6) За да се определят рамките на диалога, предшестващ представянето на националните средносрочни фискално-структурни планове, на 21 юни 2024 г. Комисията изпрати на Естония, в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1263, референтната траектория ([5]). Комисията публикува референтната траектория на 11 октомври ([6]). Референтната траектория се основава на риска и гарантира, че до края на периода на фискална корекция и при липса на допълнителни бюджетни мерки след периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища в средносрочен план, както и че дефицитът по консолидирания държавен бюджет е сведен под 3 % от БВП през периода на корекция и се поддържа под тази референтна стойност в средносрочен план. Средносрочният период се определя като период от десет години след края на периода на корекция. В съответствие с членове 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2024/1263 референтната траектория е съобразена и с механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга и с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит. Съгласно референтната траектория на Естония, базирана на допусканията на Комисията, които са в основата на предварителните насоки, предадени през юни 2024 г., и ако се приеме период на корекция от 4 години, нетните разходи не следва да се увеличават над стойностите, посочени в таблица 1. Това означава среден ръст на нетните разходи от 3,1 % през периода на корекция (2025 – 2028 г.).

Таблица 1: Референтна траектория, предоставена от Комисията на Естония на 21 юни 2024 г.

	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	Средно 2025 – 2028 г.
Максимален ръст на нетните разходи (годишно в %)	3,3	3,3	2,9	2,9	3,1

Източник: Изчисления на Комисията.

(7) В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1263 от юни до септември 2024 г. Естония и Комисията проведоха технически диалог. Диалогът беше съсредоточен върху плана за нетните разходи, предвиден от Естония (включително наличието на фискално пространство), и основните му допускания (по-специално различна изходна фискална позиция, прогнози за БВП и дефлатора на БВП), както и върху предвиденото осъществяване на реформи и инвестиции в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и общите приоритети на Съюза за справедлив, екологичен и цифров преход, социална и икономическа устойчивост, енергийна сигурност и изграждане на отбранителни способности.

(8) В плана, представен от Естония, не се докладва за процес на консултации със съответните заинтересовани страни на национално равнище преди неговото представяне.

Други свързани процеси

(9) На 15 октомври 2024 г. Естония представи своя проект на бюджетен план за 2025 г. Комисията прие становище по този проект на бюджетен план на 26 ноември 2024 г. ([7])

([5]) Предварителните насоки, предадени на държавите членки и на Икономическия и финансов комитет, включват траектории със и без удължаване на периода на корекция (обхващащи съответно 4 и 7 години). Те включват и основните начални условия и основните допускания, използвани в средносрочната рамка на Комисията за прогнозиране на държавния дълг. Референтната траектория е изчислена въз основа на методиката, описана в Обзора на Комисията за устойчивостта на обслужването на дълга от 2023 г. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Тя се основава на прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. и нейното средносрочно удължаване до 2033 г., а дългосрочният растеж на БВП и разходите, свързани със застаряването на населението, са в съответствие със Съвместния доклад на Комисията и Съвета относно застаряването на населението (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#estonia.

([7]) Становище на Комисията относно проекта на бюджетен план на Естония, 26.11.2024 г., C (2024) 9052 final.

(10) На 21 октомври 2024 г. Съветът отправи към Естония поредица от специфични за държавата препоръки (СДП) в контекста на европейския семестър ([8]).

ОБОБЩЕНИЕ НА ПЛАНА И ОЦЕНКАТА НА КОМИСИЯТА

(11) В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията оцени плана, както следва:

Контекст: макроикономическа и фискална ситуация и перспектива

(12) Икономическата активност в Естония се сви с 3,0 % през 2023 г. в резултат на рязък спад в износа и спад в частното потребление. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква икономиката да отчете допълнителен спад с 1,0 % през 2024 г. на фона на спада на потреблението и инвестициите, както и на слабия износ. Очаква се през 2025 г. реалният БВП да нарасне с 1,1 %, тъй като външното търсене на естонския износ бавно се възстановява, въпреки че вътрешното търсене се очаква да остане доста слабо. Според прогнозите през 2026 г. реалният БВП може да нарасне с 2,6 %, тъй като се очаква вътрешното търсене да се възстанови, особено частното потребление и инвестициите. През прогнозния период (т.е. 2024 – 2026 г.) се очаква растежът на потенциалния БВП в Естония постепенно да нарасне от 0,1 % през 2024 г. до 0,3 % през 2026 г., главно поради подобрение на реалния БВП. Равнището на безработица беше 6,4 % през 2023 г. и според прогнозите на Комисията ще възлиза на 7,5 % през 2024, 7,7 % през 2025 г. и 7,2 % през 2026 г. Очаква се инфлацията (дефлаторът на БВП) да намалее от 8,1 % през 2023 г. до 5,1 % през 2024 г. и да остане 4,0 % през 2025 г., преди да спадне до 3,3 % през 2026 г.

(13) Що се отнася до фискалната динамика, през 2023 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Естония възлизаше на 2,8 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисията от есента на 2024 г. се очаква той да достигне 3,0 % от БВП през 2024 г. и да се стабилизира на 3,0 % от БВП през 2025 г. и при условие че политиката остане непроменена – да остане на същото равнище и през 2026 г. Прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. включва проектобюджета на Естония за 2025 г., който правителството предложи на националния парламент през септември. В края на 2023 г. консолидираният държавен дълг беше 20,2 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква съотношението на дълга към БВП да нарасне до 23,2 % от БВП в края на 2024 г. Очаква се то да нарасне до 24,2 % от БВП в края на 2025 г. и до 25,5 % в края на 2026 г. Във фискалната прогноза на Комисията не се вземат предвид самите политически ангажименти в средносрочните планове, докато те не бъдат подкрепени от надеждно обявени и уточнени в достатъчна степен конкретни мерки на политиката.

План за нетните разходи и основни макроикономически допускания в плана

(14) Националният средносрочен фискално-структурен план на Естония обхваща периода 2025 – 2028 г. и представя фискална корекция в продължение на четири години.

(15) Планът съдържа информацията, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/1263, с изключение на информацията относно консултациите с местните заинтересовани страни (изисквана съгласно член 13, буква ж), подточка vi) от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(16) Планът се ангажира с плана за нетните разходи, посочен в таблица 2, което съответства на среден ръст на нетните разходи от 4,7 % през годините 2025 – 2028. Средният ръст на нетните разходи, отчетен в плана за периода на корекция (2025 – 2028 г.), е по-висок от референтната траектория, предадена от Комисията на 21 юни 2024 г. Тенденцията за нарастване на нетните разходи в плана се основава на факта, че Естония разполага с известна възможност за фискална деконсолидация, което не е отразено в предварителните насоки на Комисията, предадени на Естония на 21 юни 2024 г. Фискалното пространство произтича от ниското равнище на дълга в Естония в съчетание с очакваното намаляване на първичния дефицит при непроменена политика. То увеличава максималния темп на растеж на нетните разходи, който би гарантирал, че консолидираният държавен дълг остава на разумни равнища в средносрочен план и че дефицитът по консолидирания държавен бюджет се поддържа под референтната стойност в средносрочен план, както е показано в таблица 3. В плана се приема, че растежът на потенциалния БВП ще нарасне до 1 % през 2025 г. (от 0,7 % през 2024 г.), преди да намалее до 0,5 % през 2027 г. и 2028 г. Освен това в плана се очаква темпът на растеж на дефлатора на БВП да нарасне до 4,0 % през 2025 г. (от 3,7 % през 2024 г.), преди постепенно да намалее до 2,8 % през 2028 г.

Таблица 2: План за нетните разходи и основни допускания в плана на Естония

	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2028 г.
Ръст на нетните разходи (годишно, в %)	1,9	7,1	5,1	3,6	3,2	4,7

([8]) Препоръка на Съвета от 21 октомври 2024 г. относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на Естония.

	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2028 г.
Ръст на нетните разходи (кумулативно, от базовата 2023 г., в %)	1,9	9,2	14,8	18,9	22,6	n.a.
Растеж на потенциалния БВП (%)	0,7	1,0	0,9	0,5	0,5	0,7
Инфлация (ръст на дефлатора на БВП) (%)	3,7	4,0	3,6	3,2	2,8	3,4

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Естония и изчисления на Комисията.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху консолидирания държавен дълг

(17) Ако се реализират заложените в плана допускания и поетият ангажимент за плана за нетните разходи, в съответствие с плана консолидираният държавен дълг постепенно ще се увеличи от 23,7 % през 2024 г. до 28,6 % от БВП до края на периода на корекция (2028 г.), както е посочено в таблицата по-долу. След осъществяването на корекцията в средносрочен план (т.е. до 2038 г.) се очаква съотношението на дълга към БВП да продължи да нараства в съответствие плана, макар и с по-бавни темпове, достигайки 32,6 % до 2038 г.

Таблица 3: Динамика на консолидирания държавен дълг и на салдото по консолидирания държавен бюджет в плана на Естония

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2038 г.
Държавен дълг (% от БВП)	20,0	23,7	25,2	26,4	27,6	28,6	32,6
Салдо по държавния бюджет (% от БВП)	- 2,4	- 2,7	- 3,0	- 2,7	- 2,3	- 2,1	- 1,5

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Естония

Така според плана консолидираният държавен дълг ще остане доста под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП в средносрочен план. Това е правдоподобно въз основа на допусканията в плана, тъй като се очаква дългът да бъде под 60 % от БВП до 2038 г. при всички детерминистични стрес тестове в анализа на Комисията на устойчивостта на обслужването на дълга. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с изискването за дълга, посочено в член 6, буква а) и член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху салдото по консолидирания държавен бюджет

(18) Въз основа на заложените в плана нетни разходи и допусканията дефицитът по консолидирания държавен бюджет ще достигне 3 % от БВП през 2025 г., а след това постепенно ще се подобри до 2,1 % през 2028 г. Така според плана салдото по консолидирания държавен бюджет няма да надвиши референтната стойност от 3 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). В допълнение, през десетте години след периода на корекция (т.е. до 2038 г.) бюджетният дефицит няма да надвиши 3 % от БВП. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, ще бъде в съответствие с изискването за дефицита, посочено в член 6, буква б) и член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Съгласуваност на плана с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит

(19) Ако заложените в плана допускания и ангажименти се реализират, структурният дефицит ще остане под 1,5 % от БВП през целия период на корекция. Поради това, въз основа на политическите ангажименти и макроикономическите

допускания по плана, ще продължи да се спазва общият марж на устойчивост, посочен в член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1263, поради което не е необходимо допълнително подобрение на структурното първично салдо, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Съгласуваност на плана с механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга

(20) Съгласно плана консолидираният държавен дълг ще остане под 60 % от БВП през периода на корекция. Поради това механизмът за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга не се прилага.

Макроикономически допускания в плана

(21) Планът се основава на набор от допускания, които се различават от допусканията на Комисията, предадени на Естония на 21 юни. По-специално в плана се използват различни допускания за изходящата фискална позиция (включително дълга, растежа на първичните разходи и структурното първично салдо за 2024 г.), растежа на реалния БВП и растежа на дефлатора на БВП. Необходима е внимателна оценка на тези разлики в допусканията, за да се гарантира, че те се базират на солидни и основани на данни икономически доводи, особено като се има предвид, че средният ръст на нетните разходи в плана е по-висок в сравнение с референтната траектория.

Разликите в допусканията с най-значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи са изброени по-долу, заедно с оценка на всяка разлика, разглеждана отделно.

— В плана се приема, че изходящата фискална позиция е по-благоприятна от приетата от Комисията. За 2023 г. и 2024 г. планът отразява актуализираните данни за резултатите и националните прогнози за дълга, растежа на първичните разходи и структурното първично салдо. Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Въз основа на данните, налични към момента на оценката на плана от Комисията, Комисията счита, че изходната позиция е реалистична с оглед на актуализираните изчисления на структурното първично салдо и разликата между фактическия и потенциалния БВП. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана се допуска растеж на реалния БВП, различен от допусканията на Комисията за периода 2021 – 2028 г. Това допринася за донякъде различен среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана. Въз основа на по-актуални национални прогнози в сравнение с допускането на Комисията се очаква растежът да бъде по-силен през 2025 г., но по-слаб от 2026 г. нататък. Като цяло растежът на БВП остава подобен на допускането на Комисията и следователно това допускане в плана се счита за надлежно обосновано.

— В плана се допуска растеж на дефлатора на БВП, който е средно с 0,8 процентни пункта по-висок през 2024 г. и 2025 г. в сравнение с допусканията на Комисията. Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. По-високият растеж на дефлатора на БВП се основава на по-актуални национални прогнози и е в съответствие с прогнозата на Комисията от есента на 2024 г. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

Като цяло всички разлики в допусканията, взети заедно и добавени към фискалното пространство, водят до среден ръст на нетните разходи в плана, който е по-висок от референтната траектория. Комисията ще вземе под внимание горепосочената оценка на допусканията в плана в бъдещите оценки на съответствието с плана за нетните разходи.

Фискална стратегия в плана

(22) Съгласно индикативната фискална стратегия в плана ангажиментите за нетните разходи ще бъдат изпълнени както чрез ограничаване на разходите, така и чрез дискреционни увеличения на приходите. Различните мерки по отношение на приходите, изброени в плана, включват промени в Закона за подоходния данък и увеличаване на акцизните ставки, въвеждане на данък върху моторните превозни средства, както и въвеждане на допълнителна такса за безопасност за определен период от време (която ще се събира чрез увеличение на ДДС от средата на 2025 г. и чрез увеличаване на данъчното облагане на всички доходи на физически лица и на корпоративните печалби, считано от 2026 г.). По отношение на разходите Естония възнамерява да извърши преразглеждане на бюджета за периода 2023 – 2027 г., за да повиши ефективността на използването на средствата от държавния бюджет и предоставянето на съответните услуги и дейности при оптимални разходи въз основа на целите на държавата. Същевременно Естония възнамерява също така да увеличи разходите за отбрана и инвестициите в отбрана. Спецификата на мерките на политиката, които следва да бъдат приети, се потвърждава или коригира и определя количествено в годишните бюджети. В същото време съществуват рискове за изпълнението на индикативната фискална стратегия в плана, които произтичат от това, че фискалната корекция отчасти се основава на дискреционни увеличения на приходите. Като се има предвид бавното прогнозирано възстановяване на растежа, съществува риск събирането на данъчни приходи да бъде по-ниско от предвиденото в плана. Освен това в проекта на бюджетен план за 2025 г. се посочват мерките на политиката, чрез които ще бъде изпълнен ангажиментът за нетните разходи за 2025 г.

Намерения за реформи и инвестиции в плана в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на Съюза

(23) В плана се описват намеренията на политиката по отношение на реформи и инвестиции в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално специфичните за всяка държава препоръки, и насочени към общите приоритети на ЕС. Планът включва единадесет реформи и инвестиции, шест от които са финансово подкрепени от МВУ, а четири – от фондовете на политиката на сближаване.

(24) Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително целите в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119, планът включва няколко реформи в допълнение към прилагането на мерките в Плана за възстановяване и устойчивост на Естония (ПВУ). Първо, планът включва реформата съгласно инициативата за използване на 100 % възобновяеми енергийни източници (RE100), в която се призовава за преход към потребление на електроенергия от възобновяеми източници до 2030 г. Второ, планът включва приемането на Закона за устойчива на изменението на климата икономика. Законът, който ще бъде приет, ще положи основите на устойчива на изменението на климата икономика чрез определяне на цели за емисиите на парникови газове, насърчаване на внедряването на чисти технологии и по-голямо оползотворяване на ресурсите. Целта на тези две мерки е да се изпълнят СДП от 2024 г. (и СДП за предходните години от 2023 г., 2022 г. и 2020 г.), в които Естония се призовава да предприеме действия за намаляване на дела на битуминозните шисти в енергийния микс и за повишаване на производителността на ресурсите чрез биотехнологични иновации.

(25) Що се отнася до общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, в допълнение към изпълнението на мерките в плана за възстановяване и устойчивост на Естония планът включва няколко реформи. Първо, планът включва мерки за подобряване на качеството и наличието на специални грижи чрез реорганизация на агенциите и местата за обслужване, за да се гарантират съвременни условия на живот за хората с психични разстройства. Второ, системата за рехабилитация ще бъде реорганизирана, за да се гарантира, че хората, нуждаещи се от рехабилитация, получават услуги според собствените си нужди, че услугите са лесни за достъп и подкрепа и че услугите се предоставят по интегриран начин чрез мултидисциплинарно сътрудничество. Трето, ще бъдат разработени и приложени различни подобрения в системата на здравеопазването. Четвърто, планът включва допълнителна реформа на дългосрочните грижи. Организацията и финансирането на денонощни услуги, предоставяни от медицински сестри ще бъдат прехвърлени към здравноосигурителната каса, считано от 2025 г. Пето, планът включва реформа на обезщетенията за безработица и осигуряването за безработица и се обсъжда разширяването на обхвата на осигурителното покритие за безработица, така че да обхване нови форми на труд. Тези пет мерки са насочени към изпълнението на СДП от 2024 г. (и имплицитно на СДП от 2023 г., 2022 г. и 2020 г.), в които Естония се призовава да предприеме действия за укрепване на социалната закрила, наред с другото, за справяне с бедността в напреднала възраст и чрез разширяване на обхвата на обезщетенията за безработица, по-специално за лицата с кратки периоди на заетост и с нестандартни форми на труд. Те също така целят да изпълнят СДП от 2024 г. (и имплицитно СДП за предходните години от 2023 г., 2022 г. и 2020 г.), в които Естония се призовава да подобри достъпа до здравеопазване и дългосрочни грижи и финансирането им. Планът включва и реформа на професионалното образование. Тази мярка се отнася до СДП от 2024 г. (и имплицитно подчаст от СДП от предходната 2019 г.), в която Естония се призовава да подобри предлагането на умения чрез преквалификация и повишаване на квалификацията и чрез по-добро привличане и задържане на таланти.

(26) Що се отнася до общия приоритет на енергийната сигурност, планът включва реформата съгласно инициативата за използване на 100 % възобновяеми енергийни източници (RE100), в която се призовава за преход към потребление на електроенергия от възобновяеми източници до 2030 г., в допълнение към прилагането на мерките в плана за възстановяване и устойчивост на Естония. Целта на тази мярка е да се изпълнят СДП от 2024 г. (и СДП за предходните години от 2023 г., 2022 г. и 2020 г.), в които Естония се призовава да предприеме действия за намаляване на дела на битуминозните шисти в енергийния микс и за повишаване на производителността на ресурсите чрез биотехнологични иновации.

(27) Що се отнася до общия приоритет на отбранителните способности, планът включва списък с данъчни реформи под общото название „допълнителна такса за безопасност“. Въпреки че данъчните приходи, събрани с нови или изменени данъци, са взаимозаменяеми, обосновката, използвана от правителството, предполага, че това е мярка за увеличаване на отбранителните способности. Извън горепосочената „допълнителна такса за безопасност“ обаче планът не включва изрична препратка към свързаните с отбраната реформи и инвестиции.

(28) В плана се предоставя информация относно съгласуваността и когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване и ПВУ на Естония. В плана се посочва, че подобряването на качеството и достъпността на специалните грижи, реорганизацията на системата за рехабилитация и реформирането на дългосрочните грижи допринасят за целта на споразумението за партньорство P04 (Социална Естония) в рамките на политиката на сближаване и за компонент 6 на МВУ (здравеопазване и социална закрила). Реформата на обезщетенията за безработица и осигуряването за безработица и разширяването на обхвата на осигурителното покритие за безработица, така че да обхванат новите форми на труд, също допринасят за компонент 6 на МВУ (здравеопазване и социална закрила). Реформата съгласно инициативата за използване на 100 % възобновяеми енергийни източници (RE100) допринася за компоненти 4 (енергийна и енергийна ефективност) и 8 (REPowerEU) на Механизма за възстановяване и устойчивост.

(29) В плана се прави преглед на нуждите на Естония от публични инвестиции, свързани с общите приоритети на ЕС. Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, в плана се посочва необходимостта от допълнителни инвестиции, свързани с прилагането на Законодателния акт за устойчива на изменението на климата икономика. Що се отнася до общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, в плана се посочва необходимостта от допълнителни инвестиции, свързани с интеграцията на социалния и здравния сектор. Що се отнася до общия приоритет за енергийна сигурност, в плана се посочва необходимостта от допълнителни инвестиции, необходими за синхронизирането с европейската електроенергийна система и за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници. Що се отнася до общия приоритет за отбранителните способности, в плана се посочва необходимостта от допълнителни инвестиции, свързани с укрепването им.

Заключение от оценката на Комисията

(30) Като цяло Комисията е на мнение, че планът на Естония изпълнява изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА СЪВЕТА

(31) Съветът приветства средносрочния фискално-структурен план на Естония и счита, че цялостното му изпълнение би допринесло за гарантирането на стабилни публични финанси и за подпомагането на устойчивостта на публичния дълг, както и на устойчивия и приобщаващ растеж.

(32) Съветът взема под внимание извършената от Комисията оценка на плана. Въпреки това Съветът приканва Комисията да представя своята оценка на бъдещите планове в отделен документ от препоръките на Комисията за препоръки на Съвета.

(33) Съветът взема под внимание оценката на Комисията на плана за нетните разходи и основните макроикономически допускания в плана, включително във връзка с предварителните насоки на Комисията, както и въздействието на плана за нетните разходи върху бюджетния дефицит и държавния дълг. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, че макроикономическите и фискалните допускания, макар в някои случаи да се различават от допусканията на Комисията, включително за да се отчетат актуализираните макроикономически и фискални данни, като цяло са надлежно обосновани и подкрепени със солидни икономически доводи. Съветът взема под внимание широката фискална стратегия на плана и рисковете за перспективите, които биха могли да засегнат осъществяването на макроикономическия сценарий и основните допускания и изпълнението на плана за нетните разходи. По-специално Съветът приветства и факта, че преди представянето на плана са проведени консултации със съответните заинтересовани страни, въпреки че това не е посочено в плана. Съветът отбелязва също, че геополитическите рискове могат да окажат натиск върху разходите за отбрана.

(34) Съветът очаква Естония да бъде готова да коригира фискалната си стратегия при необходимост, за да гарантира изпълнението на плана си за нетните разходи. Съветът изразява решимост да следи отблизо икономическата и фискалната динамика, включително динамиката, залегнала в основата на включения в плана сценарий.

(35) Съветът счита, че по-нататъшните обсъждания за постигане на общо разбиране относно въздействието на кумулативните темпове на растеж на нетни разходи върху годишния надзор е необходимо да бъдат проведени навреме за следващия кръг на фискалния надзор.

(36) Съветът взема под внимание представеното от Комисията описание на потребностите и намеренията по отношение на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и изтъква, че е важно да се гарантира осъществяването на тези реформи и инвестиции. Въз основа на докладите, които ще бъдат представени от Комисията, Съветът ще направи оценка на тези реформи и инвестиции и ще наблюдава тяхното изпълнение в рамките на европейския семестър.

(37) Съветът очаква представянето от Естония на годишните доклади за напредъка, които следва да съдържат по-специално информация за напредъка в изпълнението на плана за нетните разходи, заложен от Съвета, и осъществяването на по-общите реформи и инвестиции в контекста на европейския семестър.

(38) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът следва да препоръча на Естония плана за нетните разходи, определен в плана,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония:

1. Да гарантира, че ръстът на нетните разходи не надвишава максималните стойности, установени в приложение I към настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 21 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. DOMAŃSKI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимални темпове на растеж на нетните разходи
(годишен и кумулативен темп на растеж в номинално изражение)

Естония

Години		2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Темпове на растеж (%)	Годишен	7,1	5,1	3,6	3,2
	Кумулативен (*)	9,2	14,8	18,9	22,6

(*) Кумулативните темпове на растеж се изчисляват въз основа на базовата година 2023. Кумулативните темпове на растеж се използват при годишния мониторинг на последващото съответствие в контролния общ баланс.